

Biuletyn Polonistyczny

28.05.2020

Językoznawstwo

Współczesny i dawny obraz rodziny w języku

Autor/Redaktor: Leonarda Mariak

Wydawnictwo: Uniwersytet Szczeciński

ISBN: 978-83-7972-247-1

Niniejsza monografia jest ostatnią z cyklu pracą zbiorową, która powstała dzięki współpracy Instytutu Filologii Polskiej Uniwersytetu Szczecińskiego oraz badaczy z różnych ośrodków naukowych i kulturalnych z całej Polski.

Niniejsza monografia jest ostatnią z cyklu pracą zbiorową, która powstała dzięki współpracy Instytutu Filologii Polskiej Uniwersytetu Szczecińskiego oraz badaczy z różnych ośrodków naukowych i kulturalnych z całej Polski.

Publikację, podobnie jak trzy poprzednie – *Współczesny i dawny obraz dziecka w języku* (2017), *Współczesny i dawny obraz mężczyzny w języku* (2016), *Współczesny*

i dawny obraz kobiety w języku, literaturze i kulturze (2015) – wyróżnia podjęta w tomie zróżnicowana i bogata tematyka, która tym razem odzwierciedla wielość problemów lingwistycznych dotyczących obrazu rodziny w ujęciu diachronicznym i synchronicznym.

Autorzy 34 zróżnicowanych metodologicznie i merytorycznie artykułów prezentują w swoich badaniach wiele aspektów językowego obrazu rodziny na przestrzeni dziejów. Zaprezentowana w monografii szeroka – synchroniczno-diachroniczna

– perspektywa badawcza ma służyć uzupełnieniu i wzbogaceniu badań nad modelem i funkcją rodziny z perspektywy lingwistycznej i socjolingwistycznej. Podstawą materiałową analizy są rozmaite teksty z dziedziny kultury: literatura piękna, publicystyka, Internet, teksty użytkowe, słowniki, a także żywa mowa.

Monografia wpisuje się w żywy współcześnie dyskurs o roli rodziny i zmianach jej modelu w ciągu wieków oraz wpływie tych zmian na rozmaite przestrzenie i formy języka.

Spis treści

Beata Afeltowicz

Analiza strukturalno-leksykalna współczesnych życzeń dla babci i dziadka

Iwona Burkacka

Współczesne polskie nazwy członków rodziny zrekonstruowanej (w świetle danych słownikowych, tekstowych i ankietowych)

Magdalena Hawrysz

Strategie autoprezentacyjne w portalu *Tęczowe Rodziny*

Jolanta Ignatowicz-Skowrońska

Frazeologiczne innowacje uzupełniające na blogach parentingowych w świetle danych

korpusowych

Lucyna Agnieszka Jankowiak, Arleta Łuczak

Miejsce nazw związanych z rodziną w słownikach Bartłomieja z Bydgoszczy (1532 i 1544)

- uwagi wstępne

Wioletta Kochmańska

O rodzinie w przysłowiach polskich

Ewa Komorowska, Agnieszka Szlachta

Rośliny i drzewa w funkcji ochronnej rodziny u dawnych Słowian. Aspekt etnolingwistyczny

Urszula Kopec

Adam, Ewa i „Ono” - językowy obraz rodziny w *Poczwarce* Doroty Terakowskiej

Irmina Kotlarska

Językowy obraz relacji matka-córka w powieściach Joanny Bator *Piaskowa Góra* oraz

Chmurdalia

Danuta Kowalska

Leksemy *rodzic, rodzica, rodzice* w dziejach języka polskiego

Joanna Kuć

Konteksty pokoleniowe w XIX-wiecznych aktach notarialnych

Jolanta Migdał

Rodzina, familia, a może klan... - co o tym sądzą polscy leksykografowie

Andrzej Moroz

Co możemy powiedzieć o (rodz)inie? Przyczynek składniowo-semantyczny

Małgorzata Nowak-Barcińska

Systemowa i własna leksyka z pola 'rodzina' w rodzinnej korespondencji Wincentego Pola

Sebastian Osiński

Chwalenie się programem „Rodzina 500 plus” przez polityków partii Prawo i Sprawiedliwość

jako perswazyjny akt mowy

Ewa Pajewska

Rodzina w „Rodzinie” – językowe i komunikacyjne sposoby przedstawiania rodziny w czasopiśmie Społecznego Towarzystwa Polskich Katolików „Rodzina”

Magdalena Pietrzak

Słownictwo rodzinne w listach Tomasza Rostworowskiego SJ

Anna Piotrowicz, Małgorzata Witaszek-Samborska

Rodzina w nowszej frazeologii polskiej

Joanna Przyklenk, Katarzyna Sujkowska-Sobisz

Od pokrewieństwa do podobieństwa – rodzina w *Księgach Jakubowych* Olgi Tokarczuk

Artur Rejter

Nie/po/rozumienie. Rodzina we współczesnej dramaturgii polskiej (na przykładzie twórczości

Doroty Masłowskiej i Ingmara Villqista)

Barbara Rodziewicz

Aksjolingwistyczny portret rodziny (na materiale danych systemowych i empirycznych)

Beata Romanek

Językowy obraz rodziny w wypowiedziach studentek pedagogiki

Adrianna Seniów

Obraz rodziny w noweli Elizy Orzeszkowej pt. *Szara dola*

Ewa Sławkowa

Leksem *małżeństwo* w językach indoeuropejskich

Anetta Bogusława Strawińska

Patchwork family. Społeczna redefinicja pojęcia rodziny

Sebastian Surendra

Razem, ale osobno. O związkach na odległość na polskich portalach internetowych

Dorota Szagun

Rodzina dynastyczna w dylogii Elżbiety Cherezińskiej (*Harda i Królowa*)

Elżbieta Umińska-Tytoń

Nazwy pokrewieństwa w nazewnictwie zakonnym i tytulaturze kościelnej

Bogdan Walczak

Historyk języka o *rodzinie*

Wioletta Wilczek

Wizerunek rodziny w wybranych czasopismach górnośląskich przełomu XIX i XX wieku

Bożena Witosz

Model rodziny nieheteroseksualnej i jego konstrukcje w polskiej przestrzeni publicznej

Ewa Woźniak

O *pieczy rodzicielskiej, radzie familijnej i poszukiwaniu ojcostwa*, czyli jak kształtowała się

terminologia prawa rodzinnego

Dorota Zdunkiewicz-Jedynak

Wśród nazw pokrewieństwa zastępczego: macocha w świetle danych słownikowych i tekstowych XX i XXI wieku

---

Rok publikacji: 2019

Strony: 519

Linki:

- <http://wydawnictwo.univ.szczecin.pl/wspolczesny-i-dawny-obraz-rodziny-w-jezyku-p-649.html#atrybuty>

Słowa kluczowe: obraz, rodziny, językowy